

Аналіз стану виховної роботи за 2015-2016 навчальний рік

У 2015-2016 навчальному році виховна робота в школі була спрямована на виконання Закону України «Про освіту», Закону України «Про загальну середню освіту», Законів України «Про дорожній рух», «Про пожежну безпеку», «Про охорону здоров'я», Закону України «Про охорону дитинства», Комплексної програми профілактики злочинності, Концепції виховання дітей та молоді в національній системі освіти, Концепції громадянської освіти в Україні, Концепції превентивного виховання, Концепція національно – патріотичного виховання дітей і молоді, заходів щодо реалізації Концепції національно – патріотичного виховання дітей і молоді основних орієнтирів виховання учнів 1-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів України.

Працюючи над виховною проблемою школи на 2015-2016 навчальний рік: «Формування партнерської взаємодії школи та сім'ї», педагогічний колектив вирішував наступні завдання:

- 1) сприяти розвитку особистості дитини, формуванню її інтелектуального та морального потенціалу; формуванню особистості патріота України, Європейської цивілізації гідного громадянина, який усвідомлює свою приналежність до сучасної;
- 2) виховувати в учнів свідомого ставлення до свого здоров'я, формування здорового способу життя, збереження й зміцнення фізичного і психічного здоров'я;
- 3) формувати культуру спілкування, безпечного толерантного середовища та інформаційної культури учасників навчально-виховного процесу;
- 4) надавати методичну допомогу класним керівникам у роботі з батьками учнів;
- 5) упроваджувати сучасні технології в роботі з батьками учнів;
- 6) активізувати роботу класних керівників з питань родинного виховання;
- 7) колективно вивчати педагогічний досвід з означеної проблеми;
- 8) підвищувати творчість педагогічних працівників;
- 9) організувати роботу творчої групи з проблеми «Формування життєтворчості особистості в умовах школи - родини»;
- 10) продовжити роботу консультаційного центру для батьків «Школа свідомого батьківства».

У результаті роботи над проблемою «Формування партнерської взаємодії школи та сім'ї», педагоги та батьки активніше співпрацювали в напрямку «Школа - родина». З кожним роком підвищується рівень довіри батьків до навчального закладу, підвищується рівень мотивації учнів до навчання та позакласної діяльності. Батьки учнів закладу взаємодіють із громадськими організаціями різного рівня. Слід зазначити про покращення якості психолого – педагогічної освіти батьків. У порівнянні з попередніми роками зменшилася кількість так званих «важких учнів».

Завдання плану роботи школи виконано. Зазначені завдання вирішувалися завдяки:

- навчанню в різноманітних гуртках, секціях, об'єднаннях за інтересами;

- створенню особливого середовища, яке дає дитині можливість пробувати, вибирати і приймати самостійні рішення;
- усвідомленню педагогічної ідеї, що головною цінністю є дитина, а головним критерієм виховання є особистість випускника;
- співпраці з громадськими організаціями.

Виховну роботу школи побудовано за місячниками та тижневими циклами.

Управління виховною роботою закладу здійснювали заступник директора з виховної роботи Гузенко О.В., педагог – організатор Подоляка К.І., класні керівники 1-11 класів, педагоги, батьки, учні, адже учитель і учні – рівноправні суб'єкти навчально – виховного процесу.

Головною метою виховної роботи з учнями у закладі є виховання справжнього громадянина й патріота рідної землі, активного учасника державотворчих процесів.

Велике значення має в нашій школі позакласна робота з дітьми. Слід відмітити успішну роботу гуртків: вокального співу «Калина» - керівник Соседко А.В., «Школа безпеки» - керівники Махно Є.В., Криницька І.І., хореографічного танцю «Дебют» - керівник Ніконенко О.М., «Лідерство – запорука успіху» - керівник Гузенко О.В.

Шкільне та позашкільне життя знаходить висвітлення на сторінках преси. Пишуть учні, учителі, батьки. Завдячуючи науково-технічному прогресу, школа має змогу висвітлювати будь-яку інформацію на шкільному сайті, який створено в 2012 році.

У школі проходять зустрічі з науковцями, викладачами вузів, технікумів, професійних училищ, працівниками органів внутрішніх справ – В.І. Бичковим, соціальних служб, медичними працівниками – лікарем – наркологом Юшкевич І.Д.

З метою профорієнтації учнівської молоді в школі проводяться зустрічі з представниками вищих навчальних закладів:

- 24.09.2015. – представник КУ «ОМУОГДІ» учитель-логопед, студентка 5 курсу СДПУ ім. А.С. Макаренка;
- 06.10.2015 – представник СНАУ;
- 15.10.2015 – НТУ «Київський політехнічний інститут»;
- 02.11.2015 – представник Харківської зооветеринарної академії;
- 12.11.2015 – представник СНАУ;
- 30.11.2015 – представник НІ «ОЮА»;
- 02.12.2015 – представники Маловисторопського коледжу ім. Рибалка;
- 11.12.2015 – представник НТУ «ХПІ»;
- 14.01.2016 – представник ХНУВС;
- 03.02.2016 – начальник групи ХУПС;
- 09.02.2016 – представник Сумського НАУ;
- 19.02.2016 – представник СНАУ;
- 10.03.2016 – представник ДНЗ «СВПУБА»;
- 26.03.2016 – представник Національного університету ім.Я.Мудрого;

- 15.04.2016 – представник ПК ХНАДУ;
- 19.04.2016 – представник військового комісаріату;
- 21.04.2016 – представник ДНЗ «Охтирський центр ПТО»;
- 22.04.2016 – представник Полтавського юридичного коледжу;
- 23.05.2016 – представник ДПТНЗ аграрного ліцею с.Веприк.

У 2015-2016 навчальному році виховна робота в школі була спрямована на виконання Закону України «Про освіту», Закону України «Про загальну середню освіту», Законів України «Про дорожній рух», «Про пожежну безпеку», «Про охорону здоров'я», Закону України «Про охорону дитинства», Комплексної програми профілактики злочинності, Концепції виховання дітей та молоді в національній системі освіти, Концепції громадянської освіти в Україні, Концепції превентивного виховання, листа управління освіти і науки СОДА «Про організацію виховної роботи в навчальному закладі у 2015-2016 навчальному році, Концепція патріотичного виховання.

Реалізація основних завдань і принципів громадянського виховання здійснювалася в ряді пріоритетних напрямків.

I. Місячник профілактики дорожнього руху «Увага, діти на дорозі!», Тиждень родинного виховання «Мій люблячий, дбайливий тато» (вересень).

У рамках місячника класні керівники провели виховні години, оформили куточки інформації про безпечний рух дітей. Усі учні школи оформили маршрут безпечного руху по мікрорайону школи під час проведення Єдиного уроку з питань безпечної поведінки на дорогах. Педагог – організатор провела конкурс малюнків та стіннівок «Я вивчаю ПДР, а ти?», підготувала п'ятихвилинки «Правила дорожнього руху» з переглядом мультфільмів на цю тематику; кожен учасник отримав правила пішоходів. Ця робота продовжується протягом навчального року організовано зустрічі із викладачем товариства сприяння оборони України Кліщем Р.М., з працівником ДАІ Пасюгою О.С. на тему «Нещасні випадки на дорогах – наслідок ігнорування ПДР».

З метою виховання в учнів ціннісного ставлення до свого фізичного, психічного та соціального «Я» та в рамках Тижня здоров'я до Дня фізичної культури та спорту та до Дня туризму вчителем фізкультури та проведено лінійку, присвячену відкриттю «Олімпійського тижня», на яку було запрошено Полуніна А.В., багаторазовго призера збірної України з футболу (1992-1996 р.р.), президента ФК «Нафтовик».

З метою родинного виховання з 07.09 по 11.09 було проведено тиждень родинного виховання «Мій люблячий, дбайливий тато». Учні школи взяли участь у обласному конкурсі творчих робіт (малюнок, есе) «Мій люблячий дбайливий тато».

II. Всеукраїнський місячник у рамках проведення Міжнародного місячника шкільної бібліотеки «Виховуємо громадянина - патріота України» (жовтень).

З метою виховання учнівської молоді в дусі патріотизму, прищеплення любові до свого рідного краю, ушанування подвигу наших пращурів класні керівники до Дня українського козацтва та до Дня захисника України провели: години спілкування. Бібліотекар школи Подоляка В.Д. організувала виставку-огляд «Любіть її, душу правди – козацькую славу».

15 жовтня керівником гуртка «Школа безпеки» Криницькою І.І. було проведено захід до Дня українського козацтва та Покрови Пресвятої Богородиці, Дня захисника України. Учні 2-А та 2-Б класів взяли участь у змаганнях, повправлялися в спритності, продемонстрували знання української кулінарії. Завершилося свято хвилиною мовчання.

Популяризації серед української молоді військової справи та здорового способу життя, фізичної культури сприяв конкурс «Козацькі забави», проведений класними керівниками 4-А класу (Руденко А.І.) та 4-Б класу (Сліпець В.І.). Під час заходу учні показали свої теоретичні знання, переглянувши презентацію, та взяли участь у спортивних змаганнях. Було запрошено батьків.

З учнями 9-11 класів було проведено урок мужності «Волонтер – мирний воїн», на який запрошено Вінник Н.А. Емоційному забарвленню цілісного сприйняття інформації, створенню відповідної атмосфери заходу сприяло використання пісень та фрагментів документальних фільмів.

Напередодні Дня захисника України учні школи зібрали теплі речі, малюнки, підготували листи, було зібрано канцтовари для дітей, які проживають на території проведення АТО.

7 жовтня для учнів 7-А класу (класний керівник Лапоног Л.В.), 7-Б класу (класний керівник Малєжик І.М.), 9-Б класу (класний керівник Чут В.Г.) з метою виховання патріотизму, утвердження ідеалів свободи й демократії, ушанування мужності української молоді, яка в жовтні 1990 року стали на захист прав і свобод людини й громадянина, збереженню пам'яті про борців за незалежність України було проведено виховну годину «Революція на граніті – Свято Воскресаючого Духу». Учні прослухали спогади Ігоря Коцюруби – одного з лідерів та співподвижників революції, переглянули відеоролик про події тих часів. Бібліотекар Подоляка В.Д. підготувала книжкову виставку «Революція на граніті. Перший Майдан».

Класний керівник 8-В класу Вашева Г.А. провела демократичний діалог «Україна гідна свободи!», під час якого учні мінялися думками, читали розповіді очевидців, переглянули сторінки журналу «Вічна пам'ять героям!». Учасники діалогу висловили бажання жити в достойній країні й мати мирне небо над головою.

III. Місячник української писемності та мови «Краща мова єднання – це українська». Місячник формування культури здоров'я «Ціннісне ставлення до власного здоров'я» (листопад).

Профілактичну бесіду з батьками учнів 9-11 класів «Профілактика вживання алкоголю та наркотиків» провів 21.10.2015 лікар нарколог наркологічного центру КЗ «Охтирська ЦРЛ» Бездрабко О.І. Навчально-просвітницьку роботу організувала з учнями 13.11.2015 Мучник А.М.,

завідувач кабінетом КДМ, щодо здорового способу життя. До Дня української писемності й мови учні 5-Б класу провели флешмоб «Наша мова єднання». Учитель Вашева Г. А. організувала виставку різножанрових творчих робіт учнів-переможців конкурсів «Я гордий тим, що українець зроду» та «Проба пера» під назвою «Країна творчості». Учні 11-х класів (учитель Гузенко О. В.) узяли участь у засіданні «круглого столу» на тему «Мова наша – серце наше». Учні 5-11 класів взяли участь в акції «Всеукраїнський радіодиктант національної єдності».

З метою патріотичного виховання, на виконання Заходів щодо реалізації Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді та методичних рекомендацій щодо національно-патріотичного виховання в загальноосвітніх навчальних закладах у межах Тижня патріотичного виховання (09.11. – 13.11.) класні керівники 1-4 класів провели бесіди «Минуле, теперішнє та майбутнє у вчинках та діяннях українців», класні керівники 5-8 класів організували перегляд та обговорення учнями вітчизняних художніх і документальних фільмів «Наша історія в кінофільмах». Класні керівники 9-11 класів залучили учнів до участі у фестивалі патріотичної пісні.

До Міжнародного дня непаління 13.11.2015 заступником директора з виховної роботи Гузенко О.В. та педагогом – організатором Подолякою К.І. було проведено інформаційні п'ятихвилинки «Ні – палінню!» для учнів 7-11 класів з переглядом відеосюжетів про шкідливість паління.

17 листопада психологом школи Проценко В.В. та соціальним педагогом Тимченко Н.О. за окремим планом було організовано заходи до Міжнародного дня толерантності, під час його проведення визначено найтолерантніших учнів школи; до Дня порозуміння з ВІЛ – інфікованими організовано учнівські лекторії «Молодь за здоровий спосіб життя», а учні 6-10 класів узяли участь у флешмобі «У майбутнє - без СНІДу».

IV. Місячник «Морально-правового виховання «Я – громадянин, я – патріот, я – вихованець своєї школи» (грудень)

З 7 по 11 грудня у школі пройшов тиждень правознавства, у рамках якого було проведено ряд заходів:

- 1) лекція для учнів 8-11 класів «Сучасне значення та погляд на Загальну декларацію прав людини»;
- 2) виставка – презентація видань про права людини «10 грудня – Міжнародний день прав людини»;
- 3) конкурс малюнків «Права людини»;
- 4) виставка стіннівок «Мої права»;
- 5) участь у проведенні Всеукраїнського уроку «Права людини» з нагоди проголошення Загальної декларації прав людини;
- 6) конкурс рефератів учнів 9-11 класів «Значення Загальної декларації прав людини для сучасного суспільства»;
- 7) перегляд художніх та документальних фільмів про права людини та правозахисну діяльність в Україні.

З 01.12 по 11.12.2015 в школі пройшла декада протипожежної безпеки. Учні 1-6 класів узяли участь у конкурсі малюнків.

Напередодні Новорічних свят, з метою запобігання пожеж учні 1-4 класів стали учасниками гри – змагання «Правила протипожежної безпеки знай та біди уникай». Класні керівники 5-9 класів Єрмола Л.І., Шапошник Н.М., Місейко Т.Г., Баранник І.П., Лапоног Л.В., Малєжик І.М., Чельмак Л.А., Вашева Г.А., Шмонько Р.Л., Чут В.Г., Приходько Т.І. провели виховні години, бесіди, вікторини на протипожежну тематику: «Пожежна безпека твоєї оселі», «Хай вогонь в серцях палає, а пожеж хай не буває», «Хай дитина знає кожна: пустувать з вогнем не можна», «Знання й умілі дії – запорука перемоги над вогнем».

V. Місячник громадянського виховання «Ціннісне ставлення особистості до суспільства і держави» (січень)

Формування в учнів комплексу особистісних якостей та рис характеру – основа специфічного способу мислення та спонукальна сила повсякденних дій, учинків, поведінки. У рамках місячника проведено виховну годину «Україна - наш спільний дім» з учнями 4-А класу (учитель Руцденко А.І.).

VI. Місячник формування естетичних смаків «Ціннісне ставлення до культури і мистецтва» (лютий).

Виховними досягненнями цього напрямку є знання про види мистецтва та засоби їх виразності, здатність виражати власне ставлення до мистецтва, до творчої діяльності в мистецькій сфері та самореалізації. У зв'язку з цим у школі проведено виставку малюнків «Збережемо природу для нащадків», години спілкування «Людина – невід'ємна частина природи», «Майбутнє природи у твоїх руках», «Краса людських почуттів».

З метою виховання в учнів почуття патріотизму, уміння співпереживати класним керівником 11-А класу Скорик Л.П. була проведена виховна година «Афганістан – кривава рана». З метою виховання ціннісного ставлення до культури і мистецтва класний керівник 8-В класу Вашева Г.А. провела виховну годину «Що є краса?». Захід сприяв вихованню вдумливої, толерантної, щирої особистості, здатної оцінити прекрасне, любов і піклування оточуючих.

VII. Місячник родинного виховання «Буз сім'ї нема щастя на землі» (березень).

У рамках цього місячника проведено ряд заходів, присвячених темі української жінки. Учні 9-Б класу випустили вітальну стіннівку «Вітаємо, любі жінки». Стало доброю традицією вітати мешканців територіального реабілітаційного центру зі святами. До Дня 8 Березня волонтерський загін з педагогом-організатором Подолякою К.І. та заступником директора з виховної роботи Гузенко О.В. святковим концертом та учнівськими подарунками привітали гостей та працівників цього центру з жіночим святом.

Відкрита виховна година «Усе починається з мами», проведена класним керівником 1-А класу Демченко Т.В., відзначалася оригінальністю. До проведення виховної години були активно залучені батьки. Захід відкрив

сутність родинних традицій учнів класу, що починають закладатися. Класний керівник 9-А класу підготувала та провела виховну годину «Жінка – символ ніжності, добра і честі». Ріта Леонідівна представила 10 найвідоміших жінок України, розширила уявлення дітей про роль матері – берегині роду людського, учила жити та діяти від щирого серця, керуватися в житті чистими помислами.

VIII. Місячник екологічного виховання «Себе я бачу в дзеркалі природи і збережу його» (квітень).

Виховними досягненнями цього напрямку є усвідомлення вихованцями себе як невід'ємної частини природи, взаємовідносин людини та природи, бережливого ставлення до природи, усвідомлення соціальної значимості праці в житті людини, повага до людей праці, навички самообслуговуючої та суспільно корисної праці.

Вихованню ціннісного ставлення до природи сприяла виховна година, проведена класним керівником 1-Б класу Михайловою М.І., - «Рідний край, весну зустрічай». Класовод формувала прагнення дітей бачити красу під час найменших змін у природі.

Тема екологічного виховання тісно переплітається з темою Чорнобильської трагедії (30 років). Напередодні цього дня було проведено Єдину виховну годину «Чорнобиль – мій біль», яку підготували класні керівники 1-11 класів.

IX. Місячник патріотичного виховання «Вічна слава героям! Ми низько вклоняємось їм!» Місячник здоров'я «Спорт та здоров'я – спільна турбота» (травень)

У травні місяці значна увага приділялася патріотичному вихованню. До 71 річниці Перемоги у Другій світовій війні відбулося ряд заходів, у яких участь брали всі учасники навчально-виховного процесу: учні, учителі, батьки. 8 травня учні школи вітали ветеранів листівками та квітами. Напередодні святкових травневих днів облаштували пам'ятник Лебедевої Л.В. Скорик Л.П. із групою учнів.

Вихованню ціннісного ставлення особистості до суспільства й держави сприяла виховна година, проведена класним керівником 2-А класу Сухомлин Н.М. Класовод ознайомила дітей з поняттями «держава» і «символ», «патріотизм», «егоїзм», формувала судження щодо норм поведінки в суспільстві, будила прагнення до самореалізації в добрих справах.

Відкрита виховна година «Ми – діти твоєї Україно», які підготувала й провела класний керівник 1-А класу Демченко Т.В., допомогла учням розширити знання першокласників про державу та народні символи, про Україну як європейську державу.

Протягом усього 2015-2016 навчального року члени шкільного волонтерського загону «Янголи щастя» співпрацювали з волонтером Вінник Н.А. і активно відгукувалися на всі прохання воїнів військової частини В 3231, які виконували завдання в зоні АТО, - збирали продукти, теплі речі, виготовляли маскувальні сітки, сувеніри; передавали відео

звернення, та надавали допомогу учням Вільхівської ЗОШ Луганської області.

Планування виховної роботи класними керівниками – один із головних факторів успішного виховного процесу. Класні керівники складають психолого-педагогічні характеристики класу, формують чіткі цілі та завдання виховної роботи з учнями. Планування ведеться за такими розділами: основні виховні заходи, індивідуальна робота з дітьми, охорона життя і здоров'я, робота з батьками.

Методичним супроводженням виховної роботи є засідання методичного об'єднання класних керівників 1-11 класів, виступи класних керівників на педагогічних радах, нарадах при директорі, нарадах при заступнику директора з виховної роботи, науково-методичних конференціях, педагогічних читаннях.

Основними напрямками виховної роботи були:

1. Системний підхід до управління виховним процесом школи, постійне оновлення його змісту, залучення учасників навчально-виховного процесу до національного виховання особистості.
2. Досягнення ефективності роботи щодо координації діагностико-профілактичної, просвітницької роботи школи, сім'ї, громадськості.
3. Забезпечення духовної єдності поколінь, збереження родинних традицій, залучення дітей до вивчення народних звичаїв, обрядів, виховання національної свідомості і самосвідомості.
4. Виховання й розвиток потреби у здоровому способі життя; збереження й зміцнення фізичного і психічного здоров'я учнів як найвищої соціальної цінності.

На засіданнях методичного об'єднання класних керівників 1-11 класів, головна увага приділялася проблемі вдосконалення виховного процесу, піднесення якості та ефективності роботи учнівського самоврядування, забезпечення злагодженості дій школи і сім'ї у вихованні учнів, профілактики дитячої безпритульності та бездоглядності, забезпечення умов щодо збереження здоров'я учнів та запобігання всім видам дитячого травматизму, створенню умов для розвитку та становлення свідомого громадянина, духовно і фізично досконалої, здорової соціально активної, творчої особистості.

Бездоганно планують та ведуть документацію з виховної роботи класні керівники Колодяжна Л.А. (3-А), Руденко А.І. (4-А), Демченко Т.В. (1-А), Малєжик І.М. (7-Б), Вашева Г.А. (9-В), Чут В.Г. (9-Б), Скорик Л.П. (11-А).

Групові форми та інтерактивні методи роботи практикують Сухомлин Н.М. (2-А), Задорожна Ж.М. (2-Б), Демченко Т.В. (1-А), Сліпець В.І. (4-Б), Лапоног Л.В. (7-А), Шмонько Р.Л. (9-А), Приходько Т.І. (9-В).

Індивідуальну роботу з учнями своїх класів застосовують Михайлова М.І. (1-Б), Абрамова О.О. (3-В), Малєжик І.М. (7-Б), Шмонько Р.Л. (9-А), Проценко В.В. (8-А), Мучаров О.М. (11-Б), Чельмак Л.А. (8-Б).

Протягом навчального року класні керівники Демченко Т.В., Михайлова М.І., Сухомлин Н.М., Задорожна Ж.М. з метою організації повноцінного дозвілля учнів організували і провели екскурсії до м. Харків та м. Полтави.

За результатами моніторингу активності класних колективів у шкільному житті найактивнішими визнані такі класи: 2-А (Сухомлин Н.М.), 3-А (Колодяжна Л.А.), 4-А (Руденко А.І.), 1-А (Демченко Т.В.), 7-Б (Малежик І.М.), 9-Б (Чут В.Г.).

Активну участь у виховній роботі школи брали вчителі початкової школи (керівник методичного об'єднання класних керівників – Демченко Т.В.). У 2015-2016 навчальному році класними керівниками проведено: інструктивно – методичний семінар, семінар – практикум. Їх вихованці брали участь у всіх шкільних заходах та конкурсах. У квітні 2016 року пройшов Тиждень початкової школи. Змістовно й цікаво пройшли конкурси «Цікаве перетворення повітряної кульки», «Юний легоконструктор», виставка родинної творчості, фотоколажі «Ми мандруємо Україною», «Наші найменші друзі», колективні творчі справи всієї початкової школи «Цікава країна Математика», «Екологічна навколосвітка», виставки малюнків до казок В.О.Сухомлинського, «Природа потребує допомоги», відгадування загадок, ребусів, кросвордів, інсценізація казок В.О.Сухомлинського, завершився Тиждень святом «Життя людини починається з родини».

Учителі початкової школи проводили відкриті класні години для паралелі класів за темами:

- правила дорожнього руху (паралель 1–х класів, класні керівники: Демченко Т.В., Михайлова М.І.);
- «Вогонь–друг, вогонь–ворог» (паралель 2–х класів, класний керівник: Сухомлин Н.М.);
- «Твори добро хай крищим стане світ» (паралель 3–х класів, класний керівник: Колодяжна Л.А.);
- «Козацькі забави» (паралель 4–х класів, класні керівники: Руденко А.І., Сліпець В.І.).

З метою сприяння розвитку особистості дитини, формуванню її інтелектуального та морального потенціалу; формуванню особистості патріота України, гідного громадянина, який усвідомлює свою приналежність до сучасної Європейської цивілізації та організації змістовного дозвілля школярів протягом року проводилися виховні заходи в рамках школи у співпраці з державними та громадськими організаціями.

Пріоритетним напрямком роботи в 2015 - 2016 навчальному році було патріотичне та родинно-сімейне виховання. Проведено заходи з метою виховання поваги до українського народу, формування громадянських і конституційних обов'язків, ушанування батьків.

Слід зазначити, що проведені протягом року заходи мали великий емоційний вплив і відіграли значну роль у вихованні патріотичних почуттів учнів.

Велика увага в школі приділяється роботі постійно діючого університету психолого-педагогічних знань для батьків. Робота сесій університету (чотири на навчальний рік) планується згідно з аналізом проведеного наприкінці навчального року анкетування батьків.

У навчальному році проведено лекції:

- «Відповідальність батьків за виховання дітей»;
- «Профілактика вживання отруйних і психотропних речовин»;
- «Попередження правопорушень та злочинності в дитячому середовищі. Зустріч зі спеціалістами служби у справах дітей»;
- «Попередження насильства в сім'ї»;
- «Попередження дитячого травматизму».

У постійній співпраці з батьками були класні керівники. На батьківських зборах розглянуті питання: результати навчання учнів, відвідування навчальних занять, стан дитячого травматизму, аналіз стану дисципліни, профілактика захворювань, питання профорієнтації, підготовка до ЗНО, до державної підсумкової атестації, літнє оздоровлення учнів, безпека життєдіяльності учнів у літній період.

На батьківських зборах виступили вчителі – предметники, які ознайомили батьків про стан успішності дітей та проблемами, які виникають під час навчання. Були організовані зустрічі з медичними працівниками, представниками служби у справах неповнолітніх.

Щорічно проводиться **робота з попередження дитячого травматизму**, яку організовано у відповідності до вимог статті 15 Закону України «Про охорону праці», «Положення про організацію роботи з охорони праці учасників навчально-виховного процесу в установах і закладах освіти», створена служба з охорони праці, безпеки життєдіяльності, розроблено та затверджено Положення про службу охорони праці, безпеки життєдіяльності навчального закладу, уведена в дію систему управління охороною праці в ЗОШ №3. У плані роботи школи на 2015-2016 навчальний рік передбачений розділ «Заходи з охорони праці».

На початок навчального року були оформлені акти-дозволи на проведення навчальних занять у кабінетах, дозвіл СЕС на експлуатацію харчоблоку, паспорт санітарно-технічного стану школи.

Ведуться журнали для реєстрації інструктажів із охорони праці працівників та учнів школи. Посадові обов'язки працівників, інструкції з охорони праці, безпеки життєдіяльності діють відповідно до наказів по школі.

З метою задоволення особистісних потреб учнів, їх самореалізації та самовдосконалення, максимального розвитку творчих здібностей, створення оптимальних умов для розвитку індивідуальних можливостей учнів у школі організовано роботу гуртків: вокального співу «Калина» - керівник Соседко А.В., «Школа безпеки» - керівники Махно Є.В., Криницька І.І., хореографічного танцю «Дебют» - керівник Ніконенко О.М., «Лідерство - запорука успіху» - керівник Гузенко О.В.

На початку навчального року Тимченко Н.О., соціальним педагогом, були складені соціальні паспорти класів та школи, зібрані і упорядковані списки учнів відповідних категорій.

Діяльність **соціального педагога** школи проводилася відповідно до плану роботи на 2015-2016 навчальний рік, на основі якого відбувалося щомісячне планування, проводився щоденний облік проведеної роботи. Робота соціального педагога школи була спрямована на реалізацію таких завдань: діагностика діяльності й розвитку учнів, класного колективу, мікроклімату в класі; консультативно-методична допомога всім учасникам навчально-виховного процесу; просвітницько - інформаційна робота з підвищення психолого-педагогічної культури в школі та сім'ї; соціально - педагогічний патронаж соціально незахищених категорій дітей; робота з сім'ями, які опинилися в складних життєвих ситуаціях; превентивне виховання, спрямоване на переконання учнів у доцільності дотримання значимих норм і правил поведінки, ведення здорового способу життя.

З учнями девіантної поведінки постійно проводилася відповідна робота: профілактичні бесіди, відвідування учнів вдома, бесіда з учителями з приводу поведінки на уроках. До роботи з вищевказаними сім'ями та учнями залучалися медпрацівники, практичний психолог, кримінальна міліція, служба у справах неповнолітніх.

З метою виявлення випадків насильства проводилося анкетування у 8-11-х класах. У класах проведені бесіди з профілактики насильства серед дітей, про відповідальність перед законом за вчинення насильства.

З метою виявлення ступеня продуктивних стосунків між учнями та вчителями, дотримання прав і обов'язків всіх учасників навчально-виховного процесу вивчалась проблема педагогічної взаємодії «Учитель-учень» серед учнів 8 - 9-х класів.

Протягом навчального року велика увага приділялась профілактичній роботі. Проводилися тематичні бесіди з учнями різних класів з метою запобігання девіантної поведінки та розвитку в дітей толерантності, співробітництва з оточуючими (5-8 кл). Це дало змогу продуктивному спілкуванню з учнями в позитивному контексті.

У рамках проведення тематичних місячників та тижнів були організовані виставки літератури, малюнків, стіннівок на теми: «Права і обов'язки дитини»; «Ми – за здоровий спосіб життя»; «Шкідливі звички»; «3 грудня – Міжнародний день інвалідів»; «СНІДу - ні!»; «Ми проти насилля».

Протягом року здійснювалася робота з соціального захисту дітей. У своїй діяльності соціальний педагог співпрацював зі службою у справах дітей міськвиконкому, центром сім'ї та молоді, кримінальною міліцією у справах дітей, батьківською громадою. Соціальним педагогом розроблено та затверджено плани спільної роботи з цими службами.

Протягом року відбувався соціально-педагогічний супровід учнів школи:

- складено банк даних дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування;
- проведено контроль стану утримання дітей-сиріт, дітей-інвалідів;
- оформлені соціальні паспорти дітей-інвалідів;
- проведено роботу по придбанню дітям - сиротам та дітям, позбавленим батьківського піклування спортивної форми;
- учні забезпечені безкоштовним харчуванням, шкільним приладдям та підручниками;
- організовано літнє оздоровлення для дітей, які потребують соціальної підтримки.

Для батьків дітей, які потребують соціальної підтримки, надавались консультації щодо соціального захисту. Діти поінформовані про роботу гуртків та секцій, за бажанням та фізичною можливістю діти відповідної категорії залучені до позашкільної роботи на базі школи.

Консультації учням, батькам, учителям надавалися відповідно до ситуації.

З метою профілактики порушень правил поведінки та дисципліни в школі проводилась правова просвіта серед учнів. Було організовано зустрічі з працівниками центру соціальних служб для молоді, кримінальної міліції у справах неповнолітніх.

У рамках соціально-психологічної просвіти з учнями школи систематично проводилися індивідуальні та групові бесіди за темами: «Правила поведінки учня», «Обов'язки та права дитини», «Підліток та закон», «Спілкуємось та діємо», «Моє здоров'я», «Що руйнує здоров'я».

З боку адміністрації школи ведеться постійний контроль за відвідуванням учнями навчальних занять. У навчальному закладі заведено загальношкільний журнал обліку відвідування, створено систему звірки даних у журналі обліку та класних журналах. Підсумки відвідування аналізуються заступником директора з виховної роботи, класними керівниками, щомісяця розглядаються на нарадах при директорі, періодично на педрадах, радах профілактики. Вживаються необхідні заходи щодо залучення дітей до навчання. З учнями та їх батьками проводилась індивідуальна профілактична робота, направлена на недопущення пропусків навчальних занять без поважних причин.

У 2015-2016 навчальному році основною метою **психологічної служби** школи було підвищення якості й забезпечення доступності психологічних послуг для всіх учасників навчально-виховного процесу; спрямування на побудову повноцінного освітнього простору, де збалансовані тенденції до самореалізації, саморозвитку, самозбереження; формування цілісної картини світу, життєвої компетентності, базису особистісної культури.

Психологічна робота в школі спрямована на збереження й зміцнення здоров'я, підвищення адаптивних можливостей учнів, на створення умов для повноцінного й гармонійного розвитку всіх учасників навчально-виховного процесу.

Систематична робота психологічної служби протягом року забезпечувала своєчасне вивчення психологічного та фізичного розвитку дитини, мотивів її поведінки й навчальної діяльності з урахуванням вікових, інтелектуальних особливостей, створення умов для саморозвитку та самовиховання.

Протягом року психологічною службою школи було вирішено наступні завдання, спрямовані на здійснення психологізації, поширення психологічних знань серед батьків, учнів, вчителів:

1. Захист прав і свобод дитини, створення умов комфортного освітнього середовища.
2. Захист психічного здоров'я дитини на всіх рівнях навчання.
3. Сприяння формуванню в учнів таких якостей як саморозвиток, самореалізація, самоповага, самооцінка, соціальна адаптованість, життєва компетентність.
4. Сприяння формуванню професійної компетентності вчителів.
5. Сприяння підвищенню психологічної культури, соціальної компетентності школярів та особистої зрілості.
6. Проводилась профілактика девіантної та ризикованої поведінки серед підлітків; профілактика паління, наркоманії, алкоголізму, поширення ВІЛ-СНІДу, бродяжництва, безпритульності, насилля серед дітей та до дітей, безпека дітей в Інтернеті.
7. Здійснювався психологічний супровід успішної адаптації учнів 1-х, 5-х, 10-х класів та організації навчально-виховного процесу.
8. Здійснювалась психологічна допомога вчителям, батькам, учням у виявленні та ліквідації конфліктних ситуацій між усіма учасниками навчально-виховного процесу.
9. Здійснювався психологічний супровід навчально-виховного процесу відповідно до наказів Міністерства освіти і науки України.
10. Здійснювалась постійна співпраця:
 - з міським центром зайнятості;
 - з відділом у справах дітей;
 - з відділом кримінальної міліції для неповнолітніх;
 - з міським центром соціальної служби для дітей, сім'ї та молоді.
11. Проводилась просвітницька робота:
 - а) серед вчителів:
 - «Формування позитивних взаємостосунків у класі»;
 - «Особливості адаптації до навчання в 1-му класі»;
 - «Особливості адаптації до школи II ступеню»;
 - «Особливості формування життєвих компетенцій старшокласників»;
 - «Методи мотивації – психологічні особливості»;
 - «Формування професійної компетенції вчителів»;
 - «Особливості роботи з обдарованою дитиною».
 - б) серед батьків:
 - «Як психологічно підготувати дитину до навчання в школі»;

- «Проблеми та їх вирішення в процесі адаптації до умов навчання в школі учнів 1-х класів»;
- «Особливості навчання в середній школі»;
- «Психофізіологічні особливості дітей 6-ти, 7-ми років»;
- «Як допомогти підлітку у формуванні життєвих компетентностей»;
- «Попередження насилля в сім'ї»;
- «Безпека дітей в Інтернеті».

У школі налагоджена **робота учнівського самоврядування**. Ця робота покликана реалізувати організаційний, творчий та науковий потенціали школярів.

Учні школи брали участь у всіх запропонованих шкільних заходах, а саме :

- у підготовці та проведенні Свята першого дзвоника;
- у заходах, присвячених Дню партизанської слави;
- у підготовці концерту до Дня працівника освіти;
- у Дні милосердя (1-11 класи);
- в інтелектуальному патріот-шоу «Я люблю Україну» (до місячника української мови та писемності);
- випуск стіннівок до Дня Збройних сил України «Наші хлопці – молодці»;
- виготовлення листівок Діду Морозу (1-4 класи);
- подаруй ялинці новорічну іграшку (1-11 класи);
- новорічні святкування;
- участь у заході, присвяченого річниці визволення міста Охтирки від німецько-фашистських загарбників;
- участь в заході до Дня соборності України;
- День святого Валентина – робота поштової скриньки;
- святковий концерт до Міжнародного жіночого дня;
- конкурс читців поезії Т.Г.Шевченка;
- День самоврядування;
- конкурс «Писанка моєї родини»;
- заходи до Міжнародного дня пам'яті жертв радіаційних аварій та катастроф, зустріч із ліквідаторами аварії на Чорнобильській АЕС;
- заходи до Дня Великої перемоги;
- заходи до Міжнародного дня некуріння;
- випуск стіннівок на тему «Останній дзвоник»;
- Свято останнього дзвоника «Лунай дзвінок на радість дітворі»;
- робота оздоровчого табору.

Роботою шкільного парламенту керує педагог-організатор Подоляка К.І. Катерина Іванівна завжди у творчому пошуку нових ідей та організації цікавих форм проведення шкільних заходів.

Контрольно-аналітична діяльність з виховної роботи складалася з таких компонентів:

- вивчення та аналіз виховного процесу, його закономірностей;
- визначення найважливіших справ, термінів їх виконання;

- аналіз стану виховної роботи, планів роботи;
- вивчення змісту роботи класних керівників, керівників шкільних гуртків – вивчення документації (планів роботи класних керівників, керівників шкільних гуртків), сценаріїв загальношкільних заходів, контролю за виконанням запланованих заходів;
- виявлення недоліків і визначення шляхів їх усунення;
- повсякденна перевірка виконання рішень.

Результати вивчення роботи розглядалися на педагогічній раді, нарадах, методичних оперативках, засіданнях методичного об'єднання класних керівників.

На належному рівні працює педагог-організатор Подоляка К.І., яка надає допомогу класним керівникам та учням школи в проведенні виховних заходів.

У школі діє учнівська рада. Протягом року було проведено планові засідання учнівської ради, засідання секторів. Педагог-організатор постійно надає допомогу учнівському самоврядуванню в проведенні засідань учнівської ради, у розробці свят та вечорів, проведенні тематичних лінійок, випусках шкільних газет.

Належну роботу проводить бібліотекар Подоляка В.Д. у вихованні учнів школи бережливого ставлення до книги, постійно проводить тематичні виховні заходи та виставки.

Аналізуючи стан виховної роботи в школі слід відмітити й виконавчо-дисциплінарну діяльність класних керівників. Завжди сумлінно ставляться до своїх обов'язків Демченко Т.В., Сухомлин Н.М., Задорожна Ж.М., Бугай Ю.В., Колодяжна Л.А., Руденко А.І., Сліпець В.І., Лапоног Л.В., Малєжик І.М., Вашева Г.А., Скорик Л.П.

Одним з напрямків виховної роботи в школі є оздоровлення дітей влітку, організація їх дозвілля та відпочинку. Задля цього було проведено роз'яснювальну роботу серед батьків учнів. Як наслідок учні пільгових категорій оздоровилися у пришкільному таборі та мовному таборі. Учителі, які працювали в таборі, змогли організувати змістовний відпочинок для дітей, проводячи для них різноманітні екскурсії, виховні заходи, змагання, конкурси.

З метою запобігання травматизму та підтримання порядку на перервах протягом навчального року організовується чергування по школі учнів старших класів та вчителів. Але цей напрямок роботи ще потребує корекції і сумісних зусиль щодо покращення, а саме:

- класним керівникам потрібно постійно контролювати своїх учнів під час чергування по школі, не перекладати свою відповідальність на інших вчителів;
- класним керівникам 1-4 класів та вчителям-предметникам відповідально ставитись до обов'язків «Чергового вчителя» згідно з «Графіком чергування вчителів по школі»;

- класним керівникам привчати учнів до культурної поведінки у школі, виховувати повагу до чергового учня та вчителя.

Виходячи з вищесказаного можна зазначити, що виховна діяльність у школі поряд з позитивними моментами ще має деякі недоліки, над якими потрібно спільно працювати і вчителям, і учням, і батькам. І це нормальний процес, бо, як відомо, світ не стоїть на місці, він постійно змінюється, змінюючи нас і наше ставлення до нього.

У 2016-2017 навчальному році, продовжуючи роботу над реалізацією вище зазначених завдань і мети виховної роботи, рекомендую:

1. Педагогу-організатору активізувати роботу шкільного учнівського самоврядування, відродити шефську роботу старших класів над молодшими.
2. Практичному психологу проводити діагностику ціннісних орієнтацій та рівня вихованості учнів й доводити її результати до відома класних керівників, що полегшить їм планування виховної роботи у класі.
3. Класним керівникам 1-11 класів:
 - творчо підходити до планування своєї роботи, працювати над підвищенням свого методичного рівня, активніше вивчати теоретичні питання стосовно проблем сучасного виховання та застосовувати їх на практиці;
 - працювати над створенням умов для самореалізації особистості відповідно до її здібностей, суспільних та власних інтересів;
 - підвищувати рівень вихованості, громадської активності учнів;
 - виявляти та застосовувати найбільш результативні форми і методи виховання, а також критерії оцінки обраних напрямків роботи в межах класної виховної моделі;
 - при плануванні на 2016-2017 навчальний рік використовувати основні позиції Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді, матеріали якої можна використовувати для створення власної виховної системи класу;
 - ретельніше вивчати умови проживання учнів класу й своєчасно інформувати про проблеми в сім'ях адміністрацію;
 - звертати увагу на пропуски уроків учнями без поважних причин і порушення дисципліни, своєчасно доводити відповідну інформацію до дирекції школи;
 - продовжувати здійснювати індивідуальний підхід до учнів, відповідально ставитися до вивчення умов життя учнів;
 - активізувати та удосконалювати роботу з батьками, систематично проводити тематичні батьківські збори (згідно з тематикою до педагогічного всеобучу батьків), максимально залучати батьків до позакласної роботи школи;

- ретельніше готуватися до проведення годин спілкування, чітко ставити їх виховну мету й докладати достатньо зусиль щодо її досягнення;
- подавати до друку власні розробки.